

Wróżby i zwyczaje sylwestrowo - noworoczne na wsi

Autor: mgr inż. Ewelina Marciniak

Data: 31 grudnia 2020

Zarówno Sylwester, jak i Nowy Rok to magiczny czas kiedy następuje przechodzenie ze Starego w Nowy Rok. W tym dniach niemałą popularnością cieszą się wróżby i zwyczaje sylwestrowo – noworoczne, które praktykowano szczególnie w dawnych czasach.

Ostatnia noc grudnia należy zwykle do tej najhuczniejszej w ciągu całego roku. Sylwestrowy wieczór spędzamy niekiedy na balach i domówkach. Ten zwyczaj zapewne wziął się od staropolskiej szlachty, która urządzała wystawne przyjęcia podczas tej wyjątkowej nocy. Nieco inaczej sylwestrowy wieczór wyglądał jednak na wsi, gdzie przygotowywano uroczystą kolację.

Sylwester prawie jak kolacja wigilijna

Sylwester na wsi w pewnym stopniu przypominał kolację wigilijną, z tym że w miarę posiadanych zasobów spożywano potrawy mięsne. W niektórych domach pieczono także małe chlebki i bułeczki zwane bochniaczkami lub szczodrakami, które rozdawano kolędnikom i sąsiadom. Dawniej uważano, że początkiem roku jest Boże Narodzenie, dlatego jedynie pierwszego stycznia składano sobie życzenia noworoczne. Większe znaczenie w Sylwestra miały wróżby i zwyczaje sylwestrowo – noworoczne, które miały zapewnić zdrowie, pomyślność i urodzaj w Nowym Roku.

Staropolskie wróżby i zwyczaje sylwestrowo – noworoczne

Pobrzękiwanie monetami, wyciąganie słomy i znaki z przyrody

Jedna ze staropolskich wróżb polega na pobrzękiwaniu monetami w kieszeniach, co miało zachęcić szczęście i pieniądze do przyjscia w Nowym Roku. Natomiast umycie się w wodzie, do której wrzucono pieniądze miało zagwarantować zdrowie i urodę. Aby wody i ciepła nigdy nie zabrakło należało w Sylwestra nalać czystej wody do konwi, a w palenisku powinien palić się ogień.

Tajemniczym i zapomnianym zwyczajem było wyciągnięcie z obrazów słomy, którą wkładano przed wigilią Bożego Narodzenia, którą następnie wnoszono na pole. Wierzono wówczas, że słoma zapewni obfite plony. W niektórych rejonach nawoływano wówczas: *„Idźcie kopy na pole, bo nie ma nic w stodole”*.

Wróżby i zwyczaje sylwestrowo – noworoczne związane były również z odczytywaniem znaków, które ukazywała przyroda. Np. pojawiający się w tym dniu mróz oznaczał dobre plony, a szadz na drzewach oznaczała urodzaj owoców. Pokażny plon wróżono również nasłuchując ziemię, przykładając do niej ucho. Jeżeli „dzwoniła” to oznaczało pomyślny urodzaj i obfitość w plonach. Wierzono wówczas, że odgłosy dzwonienia pochodzą od brzęku kos i sierpów.

Staropolskie życzenia oraz wróżby i zwyczaje sylwestrowo – noworoczne

Jedną z najpopularniejszych form składania życzeń w Sylwestra były teksty zwane oracjami. Podczas ich głoszenia mówiono m.in.:

„na szczęście, na zdrowie, na ten nowy rok, żeby wam się rodziła kapusta i groch, ziemniaki i proso, żebyście nie chodzili boso”.

My również dołączamy się do tych życzeń – życząc, aby 2021 r. był bardziej pomyślny, niż 2020.

Chcesz dowiedzieć się więcej, jak dawniej obchodzono Sylwestra na wsi? Zajrzyj do artykułu – [Sylwester: skąd się wziął zwyczaj hucznego świętowania końca roku?](#)

Źródło: glospolonii.net ; archiwum.stryzowski.pl

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena 0 / 5. Liczba głosów 0

Na razie brak głosów. Możesz być pierwszy!